

آیت‌الله اراکی در مراسم «عهد‌جانان»

برخی جریان‌های داخل کشور تلاش می‌کنند یاد شهدا را از بین ببرند

عضو هیأت‌رئیس‌ه مجلس خبرگان رهبری گفت: متأسفانه برخی جریان‌ها در جامعه اسلامی نسیان و فراموشی را ترویج کرده و حتی تلاش می‌کنند، یاد شهدا را از بین ببرند.

به گزارش خبرگزاری حوزه، آیت‌الله محسن اراکی در مراسم «عهد جانان» و آیین عمامه‌گذاری جمعی از طلاب حوزه علمیه قم که به‌مناسبت نهم ربیع‌الاول در مسجد مقدس جمکران برگزار شد، با بیان اینکه مهم‌ترین مسأله در زندگی ما یادآوری میثاق با خداوند است، تأکید کرد: در قرآن کریم به میثاق‌های گوناگونی با خدا اشاره شده و مشکلات بشر، عمدتاً از نقض این پیمان‌ها سرچشمه می‌گیرد.

عضو شورای‌عالی حوزه‌های علمیه در ادامه به سه میثاق اساسی اشاره کرد و آن‌ها را اینگونه برشمرد: میثاق اطاعت یعنی فرمانبرداری کامل از ولی خدا؛ میثاق نصرت یعنی یاری امام در همه عرصه‌ها؛ و میثاق تبیین یعنی امانت‌داری در بیان و تبیین معارف الهی.

عضو هیأت‌رئیس‌ه مجلس خبرگان رهبری ادامه داد: مراسم عمامه‌گذاری به‌معنای اعلام پابندی به‌همین سه میثاق است و طلاب با پوشیدن لباس روحانیت، تعهد می‌دهند که حافظ این پیمان‌ها باشند.

وی با تأکید بر اینکه مشکل بشر از آغاز تاریخ پیمان‌شکنی و نقض پیمثاق‌های یادشده بوده است، اظهار کرد: ما امت دعا، ذکر و گریه برای اهل‌بیت علیهم‌السلام هستیم. شیعیان به این افتخار می‌کنند که پیمان با امام خود را فراموش نمی‌کنند.

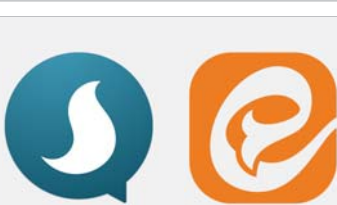
آیت‌الله اراکی ادامه داد: اگر امت ذکر شکل بگیرد و قدرت یابد، جامعه اسلامی همواره در یاد خدا خواهد بود و به جامعه نسیان تبدیل نخواهد شد. طلابی که لباس روحانیت بر تن می‌کنند، در واقع اعلام می‌کنند که باپند سه میثاق الهی هستند و وظیفه برپاداشتن ذکر الهی در جامعه را بر عهده دارند.

عضو هیأت‌رئیس‌ه مجلس خبرگان رهبری، با اشاره به‌تعبیر قرآن از اهل‌بیت علیهم‌السلام به‌عنوان اهل ذکر، خاطرنشان کرد: خود رسول‌خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم و قرآن ذکر هستند؛ چنان‌که در آیه «لقد ارسلناک رسولاً ذکراً» به آن اشاره شده است. امت اهل‌بیت علیهم‌السلام نیز امت ذکر محسوب می‌شوند.

وی تأکید کرد: طلاب موظفند، ذکر را در جامعه زنده نگه دارند و این امر بدون ارتباط عمیق با قرآن و رابطه مستمر و مستقیم با امام زمان عجل‌الله‌تعالیه ممکن نیست. منبع ذکر در عصر حاضر وجود مقدس امام عصر عجل‌الله‌تعالیه است که خیمه ذکر را در دل جهان برپا داشته‌اند.

آیت‌الله اراکی با بیان اینکه اگر ما سرباز امام زمان عجل‌الله‌تعالیه هستیم، وظیفه داریم خیمه ذکر را در جامعه جهانی استوار نگه داریم، تصریح کرد: متأسفانه برخی جریان‌ها در جامعه اسلامی نسیان و فراموشی را ترویج کرده و حتی تلاش می‌کنند، یاد شهدا را از بین ببرند.

وی در پایان خطاب به طلاب گفت: رابطه ذکری خود را با امام زمان عجل‌الله‌تعالیه حفظ کنید و همواره به یاد ایشان باشید. هر طلبه باید شبانه‌روز متوسل به امام عصر عجل‌الله‌تعالیه شود، از ایشان اطاعت کند، نصرت برساند و معارف الهی را برای مردم تبیین نماید تا جامعه را از جهالت‌رهایی بخشد.

کانال هفته‌نامه افق حوزه

در پیام‌رسان‌های سروش و ایتا @ofogh_howzah

ادامه از صفحه ۲

۱۵ نکته کلیدی پیام راهبردی رهبر معظم

انقلاب به حوزه‌های علمیه وی ادامه داد: تأکید اول رهبر معظم انقلاب «رویکرد تمدنی» است که حوزه و روحانیت از هویت و ذات تمدن ناب اسلامی برخوردارند. حوزه و بزرگان ما همواره یک اندیشه جامع تمدن اسلامی را دنبال می‌کردند. در این نگاه، دین تعلیق‌ه‌ای بر زندگی بشر و مجموعه‌ای از احکام و معارف پراکنده نیست؛ بلکه مجموعه‌ای منسجم و نظام‌مند دارای یک نگاه بلند، تحول‌ساز و سایه‌افکن بر همه شئون زندگی بشر تفسیر می‌شود. این همان رویکرد تمدنی است. رسالت ما و شما این است که این نگاه بلند تمدنی را که انقلاب اسلامی بر آن تأکید ورزید و امام مفسر آن بودند، پیگیری کنیم.

آیت‌الله اعرافی «توجه به هویت تاریخی حوزه» را تأکید دوم رهبر معظم انقلاب دانست و توضیح داد: طلاب عزیز جوان باشند که وارد دستگاهی شده‌اند که تاریخ دارد. بیش از هزارسال سرمایه‌های تاریخی در کارنامه حوزه ثبت شده است. حوزه یک نهاد قارچ‌گونه و تازه به دوران‌رسیده نیست. سابقه تاریخی حوزه‌های ما، به بیش از هزارسال می‌رسد. حوزه‌های ما تاریخ بزرگ و دستاوردهای عظیم برای بشریت آورده‌اند. جالب است که جابه‌جای این پیام رهبر انقلاب، تذکرات تاریخی است.

وی «هویت علمی و معرفتی» را تأکید سوم رهبر معظم انقلاب دانست و افزود: توجه‌دادن رهبر معظم انقلاب به طلوع خورشید قم در عصر حاضر و در سیاهی مطلقى که در صدسال قبل و آغاز قرن چهارده هجری شمسی، اول بر جهان، دوم بر منطقه، سوم بر ایران و چهارم بر نظام علوم اسلامی و حوزوی حاکم بود. وقتی که جهان و تمدن مادی بشر یک‌دست نفی خدا و معنویت و مرده‌شدن این ارزش‌ها را صدا می‌کرد. منطق فلسفه مادی بر عالم حاکم بود و امواج ضلالت و دوری از ارزش‌های دینی همه عالم و جهان اسلام و شرق را درنوریده بود. این زمان بود که آیت‌الله حاج شیخ عبدالکریم حائری رحمته‌الله و بزرگان آمدند و فصلی نو آغاز کردند. حوزه قم با‌تأسیس شد و در چهل سالگی آن، انقلابی شکوهمند از درون این حوزه برخاست که ملت بزرگ ایران همراهی کردند.

بایستی این هویت تاریخی را بشناسیم. آیت‌الله اعرافی اظهار کرد: به طلابی که امسال وارد حوزه شده‌اند، خوش‌آمد ویژه می‌گویم و به آنان و سایر طلاب جوان عرض می‌کنم که بایستی تاریخ حوزه را بخوانیم تا با این ثراث عظیم تاریخی آشنا شویم و هویت عمیق تاریخی و دینی را کشف کنیم.

مدیر حوزه‌های علمیه پس از تأکید بر «طرح هدایت علمی طلاب»، از آغاز گام اول «رتبه‌بندی شمول هدفمندی‌ها نسبت به محققان آزاد حوزه»، «سامانه‌تقریر» و همچنین آغاز «رتبه‌بندی مراکز و مؤسسات تخصصی» خبر داد و اظهار کرد: «تقویت رویکرد بین‌المللی» از دیگر نکات پیام راهبردی رهبر معظم انقلاب است که باید در برنامه‌ها و درس‌ها و بحث‌های تطبیقی و مقارن بسیار لازم است و امیدواریم، بتوان در این زمینه قدم‌های اساسی برداشت.

وی «توجه به نیازهای نظام» را نکته دیگر پیام رهبر معظم انقلاب برشمرد و با اشاره بر ناکافی‌بودن میزان جذب و پذیرش در دبیرخانه حمایت از طرح‌های مطالعاتی مورد نیاز نظام اعلام کرد. جذب و پذیرش این مرکز، نیاز به همکاری شما طلاب دارد و درصدی که امسال جذب و پذیرش شده‌اند، کافی نیست و نیاز به همکاری همه حوزویان در این عرصه احساس می‌شود.

عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، ضمن قدردانی از فعالیت اساتید حوزه، آن‌ها را صف مقدم ساخت آینده حوزه و تربیت نسل‌های جدید دانست و تأکید کرد: ارتباط شاگرد با استاد، مباحثه، اهتمام به حضور و غیاب واقعی و برگزاری دروس به‌صورت حضوری، بایستی درون حوزه تقویت شود؛ همچنین تکمیل و تعمیق متون درسی، افزایش اهمیت نسبت به دروسی مثل تفسیر و عقاید، نوشتن تقریر به زبان عربی، تمام‌خوانی متون و ارتباط قوی با طلاب مورد انتظار است.

عضو شورای‌عالی حوزه‌های علمیه افزود: با توجه به توسعه درس‌های خارج و رشته‌های تحصیلی و واسپاری‌ها به استان‌ها، بایستی بر کیفیت و عمق آن نیز توجه شود.

آیت‌الله اعرافی طرح‌های مهم تبلیغی را حائز اهمیت دانست و خاطرنشان کرد: باید نهادهای

تبلیغی حوزه افزایش پیدا کند. مسئولیت‌های

زیادی که بر دوش نهادهای تبلیغی وجود دارد، در قالب بیش از ده طرح مهم در حال پیگیری است که مدیریت حوزه، بایستی نسبت به مسائل تبلیغی در هزینه‌کردها اهتمام بیشتری بورزند. مدیر حوزه‌های علمیه، گام‌های برداشته‌شده در جهت فرمایشات و رهنمودهای رهبر معظم انقلاب را ناکافی دانست و ابراز کرد: حضرت آقا فرمودند: حوزه موفق کنونی در عین حال، آفاق بلند و کاستی‌های زیادی دارد. همه باید در تربیت امام جمعه و جماعات و خطیب بکوشیم که حضرت آیت‌الله سبحانی چندبار تأکید کردند. در این زمینه گام‌هایی برداشته شده است و فعالیت‌های خوبی در حوزه پاسخگویی به سؤالات و حوزه مطالعات راهبردی و همچنین تربیت مدیر، استاد، مبلغ و معلم در درست پیگیری است.

وی با تأکید بر نیاز به برگزاری درس‌های اخلاق گفت: دست حضرت آیت‌الله سبحانی را می‌بوسم که سال گذشته درس اخلاقی را شروع کردند و همچنین حضرت آیت‌الله جوادی آملی نیز روزهای چهارشنبه بحث خوبی را دارند؛ اما از اساتید می‌خواهم، اخلاق هفتگی را در دروس و همچنین برگزاری درس‌های اخلاق را جدی بشمارند و همچنین در مدارس و مراکز، آن را پیگیری کنند. مدیر حوزه‌های علمیه نکته دیگر پیام رهبر معظم انقلاب را «هویت علمی و معرفتی حوزه» عنوان و اظهار کرد: حوزه پرچم‌دار برهان، استدلال و دانش است. ما تبلیغ و بلاغ‌مان را بر بنیادهای عمیق و اصیل معرفتی استوار می‌دانیم. ذات حوزه علم و دانش است. روزگاری همه علوم در حوزه بود. امروز هم، بهترین علوم بشری و راهنمای بشر از معارف عقلی تا دستاوردهای کتاب و سنت اینجاست. با استدلال می‌گوییم، اینجا دریای موج علم و اقیانوس دانش و معرفت است.

وی ادامه داد: «هویت معنوی اخلاقی» نکته دیگری است که باید بدانیم، ما و شما در پایگاهی قرار داریم که روز به روز باید بنیان‌های اخلاق و معنویت در آن استوارتر شود. نکته دیگر «روح جهادی و انقلابی و عبور از مرزهای خطر و شکستن بن‌بست‌ها» در ذات حوزه است. حوزه مجاهدت را در ذات خود داشته است.

آیت‌الله اعرافی نهمین نکته پیام رهبر معظم انقلاب را «اجتماعی و مردمی‌بودن حوزه» دانست و ابراز کرد: ما جز اتصال و خدمت به مردم و همراهی با آن‌ها راهی نداریم. مردم بودند که انقلاب را پدید آوردند. درون‌مایه دینی مردم ایران، همیشه پشتوانه حوزه‌ها بوده است. ما با این اتصال، این مسیر را باید ادامه دهیم.

وی افزود: دهمین نکته این است که «حوزه، سیاسی، کنشگر، پاسخ‌گو، مطالبه‌گر و نقش‌آفرین» است. ذات حوزه، ذات سیاسی است؛ نه سیاست‌زدگی و نه رفتن مسیر سیاست‌های غلط. سیاست‌های اسلامی درست ذات رسالت حوزوی است. نکته دیگر این است که حوزه در این مسیر، «نهضت‌ساز و نظام‌آفرین» است. نکته دوازدهم این است که حوزه «مرکز بلاغ مبین و تبلیغ اندیشه الهی» است. نکته سیزدهم آن است که حوزه بایستی یک ذات بین‌المللی و نگاه جهانی داشته باشد.

عضو شورای‌عالی حوزه‌های علمیه، «هم‌افزا با دانشگاه»، «فراجنسیتی و فرانهادی» را از

آیت‌الله اعرافی در آیین آغاز سال تحصیلی حوزه‌های علمیه تبیین نمود

۱۵ نکته کلیدی پیام راهبردی رهبر معظم انقلاب به حوزه‌های علمیه

همت دوستان به نصف رسید تا شکوه حضور و رونق درس و بحث در این مراکز علمی و دینی را شاهد باشیم.

• ضرورت بازنگری در سرفصل‌های مرتبط با جنگ شناختی و هوش مصنوعی

حجت‌الاسلام والمسلمین ابوالقاسم مقیمی حاجی، معاون آموزش حوزه‌های علمیه نیز در آیین افتتاحیه سال جدید تحصیلی حوزه‌های علمیه، به ارائه گزارشی در خصوص وضعیت آموزشی حوزه‌های علمیه در سال جاری پرداخت و گفت: ما سال تحصیلی جدید را با حدود ۶۳ هزار طلبه محصلی که در سطح یک و سطوح عالی ثبت وضعیت درس کرده‌اند، آغاز می‌کنیم. وی ادامه داد: این آمار غیر از آمار چندین هزار طلبه محصل در دروس خارج است که آن‌ها نیازمند ثبت وضعیت در سامانه‌های آموزشی نیستند. تقریباً نیمی از آمار ۶۳ هزار طلبه محصل در حوزه‌های علمیه، در قم و نیمی دیگر در حوزه‌های علمیه سراسر کشور در حال تحصیل و ثبت وضعیت آموزشی هستند.

حجت‌الاسلام والمسلمین مقیمی حاجی در بیان آمار اساتید حوزه، اعلام کرد: اساتیدی که در سطوح مختلف از سطح یک تا سطح سه در کشور داریم، بالغ بر ۲۷۰۰ استاد مشغول به تدریس هستند. از میان این آمار، ۱۶۰۰ استاد در حوزه علمیه قم حضور دارند؛ همچنین ۱۹۰۰ استاد نیز در سطوح عالی و خارج مشغول هستند.

وی با اشاره به اهتمام اساتید به فقه معاصر افزود: ما ۱۲۴ استاد که در فقه معاصر ثبت وضعیت کرده‌اند، داریم. لازم به ذکر است که دغدغه رهبر معظم انقلاب، مراجع عظام تقلید و شورای‌عالی حوزه‌های علمیه بر فقه معاصر قرار گرفته که روز به روز نیز در حال رشد است.

معاون آموزش حوزه‌های علمیه، با اشاره به پیام رهبر معظم انقلاب به «حوزه پیشرو و سرآمد»، تأکید کرد: پیام حاضر ابعاد مختلفی را در بحث‌های آموزشی، پژوهشی و دیگر عرصه‌ها می‌طلبد که ما در تابستان ذیل عرصه آموزشی آن، با همکاری کارشناسان مختلف ستادی و خود حوزه علمیه قم، جلسات متعددی را با اساتید و کارشناسان داشتیم.

وی ادامه داد: در جلساتی که در طول تابستان برگزار کردیم، الزامات و سیاست‌های ناظر به برنامه درسی و نظام آموزشی، احصاء و طراحی گردید و خدمت اعضای محترم ارسال شد. حجت‌الاسلام والمسلمین مقیمی حاجی از دستورکار قرارداشتن تصویب طرح دوره دوم درس خارج خبر داد و خاطرنشان کرد: طرح دوره دوم درس خارج که بیش از چهار تا ده سال برای طلابی که مشتاق به تحصیل هستند، برنامه‌ریزی شده است. اعتباربخشی به دروس فوق برنامه و دروسی که خارج از الزامات در عرصه‌های فقه، اصول، فلسفه، کلام و تفسیر است، در فرآیند مزبور برنامه‌ریزی گردیده است. اگر فرآیند طرح طی شود، قابل اعتباربخشی و ثبت وضعیت برای استاد و شاگرد خواهد بود.

معاون آموزش حوزه‌های علمیه افزود: فرآیند طراحی اعتباربخشی به دروس عالی و تحقیقاتی در رشته‌ها و همچنین طرح‌های دیگری در تابستان طی شد و اکنون در مرحله تصویب قرار دارد.

وی ملاحظه دقیق پیام رهبر معظم انقلاب در رشته‌های تخصصی و عناوین دروس و سرفصل‌ها را الزام مهمی دانست و توضیح داد: وقتی رهبر معظم انقلاب در زمینه رشته فلسفه فرمودند که بایستی امتداد اجتماعی پیدا کند، با توجه به تصویب رشته‌ها و ابلاغ آن، بایستی در دروس و سرفصل‌ها، ملاحظات ایشان نسبت به پاسخگویی بیشتر به نیازهای جامعه ملاحظه گردد.

معاون آموزش حوزه‌های علمیه در پایان، با اشاره و تأکید بر لزوم به‌روزرسانی سرفصل‌های جنگ شناختی و هوش مصنوعی، یادآور شد: بحث جنگ شناختی و هوش مصنوعی، در رشته دین و فضای مجازی ابلاغ و اجرا شد؛ اما مواد درسی و به‌روزرسانی شود تا خروجی کارآمدتر و نقطه‌زن داشته باشد و بتوانند، نیازهای عینی را پاسخ بدهند. این موضوع نیز در فرآیند تصویب شورای گسترش و کمیسیون‌های مربوطه قرار دارد.